A photograph of a young man and an older man in a workshop. The older man, wearing glasses and a grey hoodie, is focused on working with a tool on a metal piece. The young man, in a black t-shirt, stands behind him, observing. The background shows various workshop equipment and tools.

Afrapportering og idékatalog
Analyse af tiltrækning af studenter til Metalindustriens Uddannelser

Marts 2022

Indhold

▪ Indhold	2
▪ Baggrund og introduktion	3
▪ Observationer i 6 fokusområder	4
▪ Tema 1: Barrierer og fordomme	5-6
▪ Tema 2: Kultur og identitet	7-8
▪ Tema 3: Faglighed og dygtiggørelse	9-10
▪ Tema 4: Muligheder og karrierevej	11-12
▪ Tema 5: Kendskab og vejledning	13-14
▪ Tema 6: Innovation og virksomhedernes rolle	15-16
▪ Idékatalog: Introduktion og prioriteringsmatrix	17-18
▪ Gennemgang af 16 handlingsforslag	19-23
▪ Kildehenvisninger	24

Formål

Formålet med indeværende analyse er at undersøge, hvordan erhvervsuddannelser på metalområdet, med særligt fokus på værktøjsmager-, industritekniker- og smedeuddannelsen, kan tilpasse sig studentermålgruppen, så uddannelserne bliver et attraktivt studievalg for unge med en studentereksamen.

Der er en stigende mangel på fagligt uddannede indenfor metalområdet...

Frem mod 2030 vil der mangle et stort antal fagligt uddannede. Samlet forventes en over-efterspørgsel på 78.000 årsværk i forhold til, hvor mange uddannede der vil være. Derfor er Metalindustriens Uddannelsesudvalg optaget af at se på mulighederne for at tiltrække flere elever til de uddannelser, hvor mangler flest. Dette indbefatter helt konkret smede-, industritekniker- og værktøjsuddannelsen.

...og muligheden for at tiltrække studenter skal derfor undersøges

Studenter fra de gymnasiale ungdomsuddannelser er en potentiel målgruppe, som erhvervsuddannelserne på metalområdet kan markedsføre sig overfor og tiltrække. Der er således åbnet for, at Studievalg Danmark kan vejlede studenter og gymnasieelever om mulighederne på erhvervsuddannelserne. Der er endvidere lavet de første forsøg med at tilpasse MI-uddannelser til studenter, som typisk er ældre og kommer med nogle andre forudsætninger til uddannelserne sammenlignet med elever, der starter lige efter folkeskolen.

Analysens bidrag

Indeværende analyse fokuserer både på mulige ændringer i erhvervsuddannelsernes opbygning og struktur, der kan have betydning for, om unge med en studentereksamen vil finde uddannelserne mere attraktive, samt hvordan det er mest optimalt at markedsføre sig, så gymnasieuddannede ser MI-uddannelser som en reel fremtidsmulighed.

Analysen afdækker seks fokusområder, der er identificeret på tværs af interviews med en række forskellige grupper af interviewpersoner suppleret med inputs fra litteratur og studier på området. På baggrund heraf er der udviklet et idékatalog, bestående af 16 konkrete forslag til, hvordan 1) uddannelserne tilrettelægges på bedst mulig vis, så elever fra de gymnasiale uddannelser i højere grad vil vælge én af disse, og 2) hvordan uddannelserne markedsføres til denne målgruppe på den mest optimale vis. Alle forslagene er præsenteret samlet i en matrice, vurderet ud fra deres realiserbarhed og potentiale, i forhold til at gøre uddannelserne mere attraktive.

Metode og datagrundlag

Analysen hviler på 15 fokusgruppe- og individuelle interviews fordelt på tre forskellige informantgrupper, med i alt 48 informanter: Eksperter, STX/HTX-elever og elever med en gymnasial uddannelse fra de tre relevante erhvervsuddannelser. Disse tre grupper af informanter er udvalgt med henblik på at få de samme tematikker belyst fra forskellige perspektiver, og dermed at højne validiteten af analysen. Der har endvidere været fokus på at sikre en geografisk spredning af interviewpersonerne, for at sikre et stærkt analysegrundlag, der tager højde for eventuelle præferenceforskelle blandt unge på tværs af Danmark. Det skal understreges, at den informantgruppe, som består af de nuværende elever på erhvervsuddannelserne til værktøjsmager, smed og industritekniker, aldersmæssigt gennemsnitlig er noget ældre (19-31 år) end informantgruppen bestående af gymnasieeleverne (17-19 år). Dette afspejler sig i elevernes udsagn, præferencer og behov. Nedenstående figur viser en oversigt over interviewpersoner, og en mere udførlig præsentation af metoden og datagrundlaget er beskrevet i Bilag A.

Under fokusgruppeinterviewene blev der gennemført forskellige øvelser med henblik på at hjælpe eleverne til at reflektere over, og snakke om deres forståelser, præferencer og erfaringer. Der blev benyttet vignetter i form af 10 pre-identificerede faktorer, som Oxford Research i samarbejde med MI-sekretariatet havde udviklet hypoteser om, kunne have betydning for de unges uddannelsesvalg. Interviewpersonerne skulle rangere faktorerne og tale ud fra dem. Desuden blev der vist videosekvenser, som gav et indblik i indholdet af de forskellige uddannelser, og som eleverne efterfølgende skulle drøfte og vurdere relevansen af.

Eksplorative ekspertinterviews. 6 interviews:

- DIMA
- Aarhus Universitet
- NEXT
- Skills Danmark
- Studievalg DK
- Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier.

Fokusgrupper med elever fra STX og HTX. 6 fokusgrupper:

- To fokusgrupper fra Viborg STX, med seks elever i hver
- To fokusgrupper fra Grindsted HTX med hhv. seks og fem elever
- Én fokusgruppe fra Middelfart STX 1 med to elever
- Én fokusgruppe fra HC Ørsted HTX med 4 elever

Fokusgrupper med elever på EUD. 3 fokusgrupper:

- Én fokusgruppe med to elever på smedeuddannelsen
- Én fokusgruppe med seks elever på industriteknikeruddannelsen
- Én fokusgruppe med fire elever på værktøjsmageruddannelsen

Analysens observationer i 6 fokusområder

Oxford Research har igennem analysen identificeret 6 fokusområder, som rammesætter projektets centrale fund. Fokusområderne er udviklet med henblik på at sammenfatte udsagn, observationer, centrale faktorer og Oxford Researchs vurderinger, som hænger sammen og understøtter hinanden i konteksten af det enkelte fokusområde. Inddelingen af udsagn, analyse og vurderinger i de 6 fokusområder synliggør således også, hvilke forhold der igennem projektet vurderes væsentlige for, at Metalindustriens Uddannelsesudvalg kan fremme tiltrækningen af elever med studenterbaggrund til erhvervsuddannelser på området

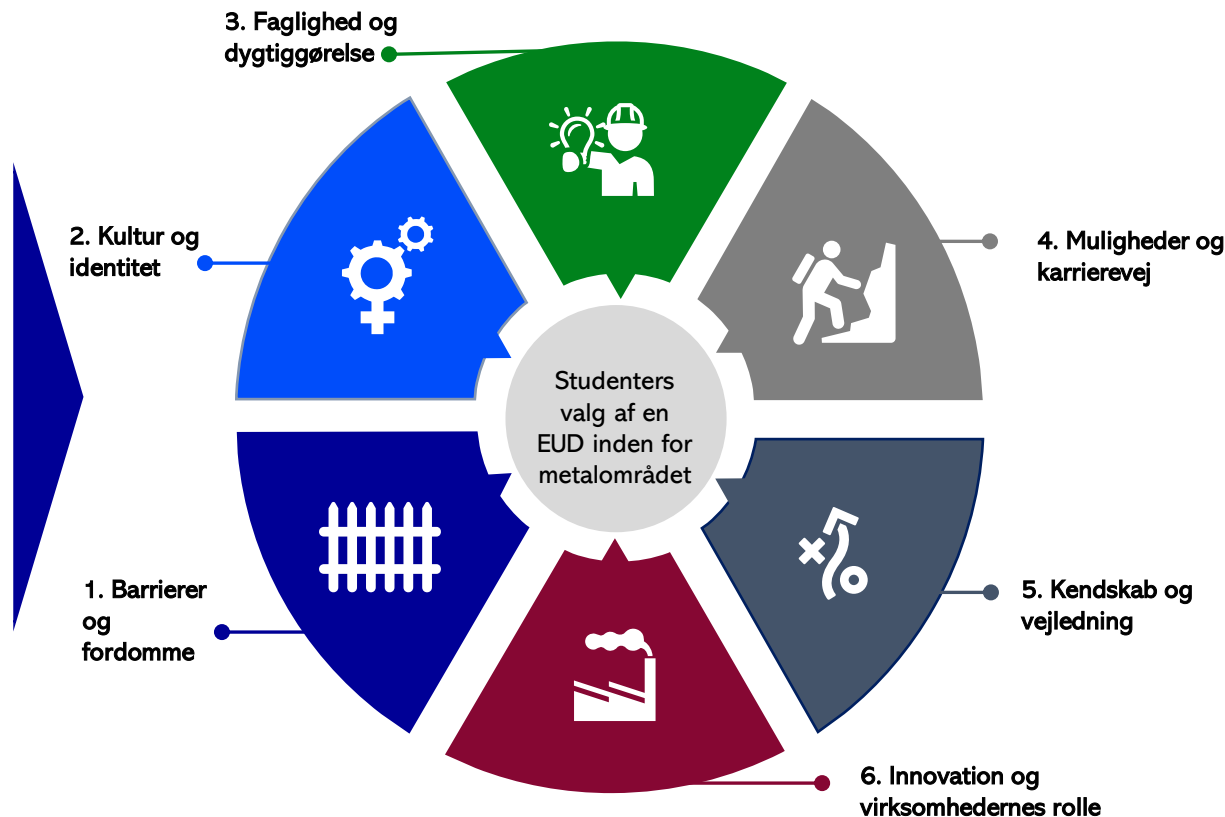
Fokusområderne kan både indeholde faktorer, som virker tiltrækkende men også forhold, som skaber udfordringer for tiltrækningen af de unge. Fokusområder er nummereret og navngivet og ses i figuren til højre. Fokusområderne beskrives en for en på de næste 12 sider.

Fokusområderne er identificeret på tværs af både fokusgrupper, enkeltinterviews og ekspertinterviews. Væsentlige pointer fra eksisterende litteratur og studier indgår også under hvert fokusområde.

De 6 fokusområder repræsenterer hver for sig en sammenfatning af de væsentlige og virkningsfulde forhold, som har betydning for tiltrækningen af unge med en studenterbaggrund til erhvervsuddannelserne. Fokusområderne hænger uløseligt sammen på tværs og påvirker hinanden internt.

Under hvert fokusområde opsummeres der på de konkrete handlingsforslag i idékataloget (se side 17), som kan understøtte realiseringen af de potentialer, der er forbundet til hvert fokusområde.

Inddelingen i de 6 fokusområder er ikke en opsamling på al relevant data fra projektets dataindsamling. Det er en inddeling af de væsentligste fund, som Oxford Research vurderer har størst betydning for at kunne lykkes med at tiltrække flere elever med en studenterbaggrund til erhvervsuddannelserne.

Barrierer og fordomme 1/2

Analyse

Det fremstår som en stor barriere for at kunne tiltrække unge med en studentereksamen til erhvervsuddannelser inden for metalområdet, når flere af de interviewede unge fortæller, at de ikke var klar over, at man må og kan tage en EUD efter gennemført studentereksamen. De unge oplever også, at vejledere og andre aktører, som de møder undervejs i skoletiden, heller ikke ved, at det er en mulig uddannelsesvej. Manglende viden hos vejledere og de unge selv medfører, at en erhvervsuddannelse for mange ikke anses som en mulig uddannelse efter gymnasiet.

Der hersker mange fordomme om erhvervsuddannelser generelt og også specifikt for de enkelte uddannelser. Der er fordomme der går på, at man er mindre begavet eller alene praktisk begavet, hvis man vælger en EUD. Der er også fordomme om, at uddannelserne er meget mandsdominerede og bærer præg af, at der er mange 'hårde' typer og en 'hård' kultur. Erhvervsuddannelser bliver i høj grad skåret over en kam i de unge gymnasieelevers opfattelse af uddannelserne.

Der er også fremtrædende fordomme vedrørende køn. Opfattelsen fra mange gymnasieelever er, at der er få kvinder på erhvervsuddannelserne, og at kvinder har dårligere forudsætninger for at gennemføre uddannelserne, både fordi man som kvinde vil være meget ensom på uddannelserne, og fordi uddannelserne opfattes som mindre boglige og i højere grad fysisk krævende, hvilket appellerer mere til mænd. Disse fordomme underbygges af en analyse fra DEA, som peger på, at særligt unge kvinder har svært ved at forbinde deres STEM-interesse med en karriere inden for STEM-uddannelser. DEA peger på, at det er afgørende at skoler og erhvervsliv præsenterer unge relaterbare kvindelige rollemodeller (DEA, 2019)

Samtidig er opfattelsen blandt de interviewede gymnasieelever, at EUD er meget specifikke uddannelser, hvor man ved, hvad man vil. Det hænger sammen med, at man med en erhvervsuddannelse (som ungdomsuddannelse) forholdsvist tidligt skal beslutte, hvilket fag man vil arbejde inden for, hvor gymnasiet af flere opfattes som mere "døråbnende". På samme tid er det paradoksal, at gymnasieeleverne opfatter elever på erhvervsuddannelserne som fagligt bagude, og samtidig som nogen, der faktisk har truffet et mere målrettet valg og i højere grad ved, hvad de vil.

En anden herskende fordom er, at erhvervsuddannelser (også på MI's område) er meget praktiske men ikke kreative. Kreativitet opfattes af gymnasieeleverne som noget meget anderledes end det, der foregår på en EUD. De interviewede EUD-elever beskriver uddannelser med fokus på at skabe noget, problemløsning og kreativitet, hvor gymnasieeleverne bruger en retorik omkring uddannelserne, som er i stærk kontrast hertil, og hvor fordomme om ensformighed, ensidighed, manglende udvikling i arbejdet, og risikoen for at blive tidligt nedslidt er fremtrædende.

*"Kulturen på EUD er hård, tror jeg. F.eks. snakker de ikke særlig pænt og meget **mandschauvinistisk**. De tager en del snus, ryger smøger og drikker mange øl"*

*"Der er en **mangel på naturfaglig faglighed og samfundsviden** på EUD. Ud fra hvad jeg har set, lærer man meget praksis men ikke teori"*

"Dem der starter på en erhvervsuddannelse, er ikke lige så godt med fagligt"

"Der er en grov kultur, og det skal man måske ændre, hvis man vil tiltrække flere bløde typer såsom kvinder"

*(Vedrørende videoer): "Fordommene om EUD bliver bekræftet gennem videoerne" (...) "De skal finde en, der ligner os og ikke en **Brian-type**. En vi kan afspejle os i"*

Gymnasieelever om fordomme og barrierer

*"Jeg troede ikke, det var **muligt** at tage en EUD efter gymnasiet"*

*"Jeg føler at en EUD er noget **meget specifikt**, og man ved, hvad man vil" "Jeg er meget enig i, at tager man en EUD, ved man hvad"*

*"Jeg vil gerne arbejde med mennesker eller noget, hvor jeg kan være kreativ. Jeg gider ikke sidde på et kontor og skrive tal ind en hel dag, det er ikke mig. Eller jeg gider heller ikke bare stå og **hakke i træ** en hel dag (generelt om erhvervsuddannelser)"*

*"Hvis det havde heddet en '**faglig uddannelse**', ville jeg også havde overvejet det mere kraftigt"*

Barrierer og fordomme 2/2

Analyse

De interviewede gymnasieelever giver udtryk for en opfattelse af, at elever på erhvervsuddannelserne er meget unge (15-17 år). Den samme opfattelse gør sig gældende hos erhvervsskoleeleverne, når de starter på uddannelserne, men de opdager, at denne fordom ikke er i tråd med virkeligheden. De interviewede elever på EUD vurderer alle, at gennemsnitsalderen på deres uddannelser var omkring 25 år, da de startede på uddannelserne.

Eksisterende litteratur på området bekræfter, at opfattelsen af EUD-elever som værende meget unge, er en fordom, som ikke stemmer overens med virkeligheden. En analyse fra DI viser, at erhvervsuddannelser er meget mere end en uddannelse for unge efter grundskolen. Analysen påpeger, at færre end hver tredje optagne på erhvervsuddannelserne kommer direkte fra grundskolen. Det betyder også, at langt flere går i gang med en erhvervsuddannelse på et senere tidspunkt i deres liv (DI, 2018)

Yderligere opleves det blandt erhvervsskoleeleverne, at der generelt er meget lidt viden i deres netværk om, hvad man faktisk arbejder med på de forskellige uddannelser. Blandt gymnasieeleverne er der også meget lidt viden om, hvad man uddanner sig til. Dette kan bl.a. tilsiges forældede opfattelser af, hvad man arbejder med f.eks. som smed. Her er det helt afgørende, at størstedelen af de interviewede unge slet ikke har modtaget konkret vejledning om erhvervsuddannelserne og om at man f.eks. både kan arbejde med matematik, teknik, maskiner, 3D-tegning, programmering etc.

Vurdering

Det er Oxford Research' vurdering, at der eksisterer fremtrædende fordomme og barrierer, som skaber store udfordringer for tiltrækningen af unge med studenterbaggrund til erhvervsuddannelser på metalområdet. For at kunne styrke tiltrækningen af unge med studenterbaggrund er der behov for, at flere af disse udfordringer overkommes. Det er problematisk, at de unge ikke er klar over, at man kan tage en EUD efter endt studentereksamen, hvorfor der bør arbejdes med at styrke kendskabet til erhvervsuddannelser som en mulig videreuddannelse.

Der er meget stereotype fordomme omkring elever på erhvervsuddannelser og om den kultur, som eksisterer på skolerne. Fordommene er stærke, og der er derfor behov for at synliggøre velvalgte rollemodeller, som gør op med stereotyper, samt at synliggøre aldersspredning på erhvervsuddannelserne, og at erhvervsuddannelserne varierer i forhold til indhold, strukturer og karrieremuligheder. Benævnelsen 'ungdomsuddannelse' bør også udfases i anvendelse, når det kommer til unge med en studenterbaggrund.

Opfattelsen blandt gymnasieeleverne af erhvervsuddannelser, som noget meget specifikt, går hånd i hånd med erhvervsskoleelevernes fremtræden. De opleves som meget målrettet og optagede af netop det specifikke i deres uddannelser. Dette perspektiv bør fremhæves som en fordel, således at gymnasiernes tilbud om en almen dannende uddannelse kan suppleres af en mere fokuseret og målrettede erhvervsuddannelse, der stadig åbner mange karrieremuligheder.

"Jeg var bange for at blive sat i en klasse, hvor alle var 16. Så fandt jeg ud af at vi var alt mellem 18 og 50"

*"Men alle mine fordomme har vist sig at være sande. Altså **de opfylder stereotypen**, men de er jo også mere nuancerede."*

*Mine venner ved ikke hvad uddannelsen går ud på, og jeg hører tit fra mine venner, at de taler negativt om EUD. Man er mindre begavet eller lignende. Men man tog bare gym, fordi man skulle. Når jeg viser folk, hvad jeg laver, bliver de **positiv overrasket** og synes det lyder pissefedt*

*EUD-elever med
studentereksamen*

Opsummering

På baggrund af udsagn og analyse er det Oxford Researchs vurdering, at Metalindustriens Uddannelsesudvalg med fordel kan sætte fokus på følgende;

- Vejledningsindsatsen både i folkeskolen og i gymnasiet, så gymnasieelever ved og informeres om, at det er muligt at tage en EUD efter endt studentereksamen
- Udjævning af og arbejde med fordomme både gennem styrket employerbranding, synliggørelse af virksomheder og jobtyper på gymnasierne og gennem fremvisning af gode rollemodeller, som de unge kan relatere til
- Synliggørelse af specialiseringsmuligheder og karriereveje på EUD, som udligner fordomme og visualiserer muligheder

Disse opsummeringspunkter kan understøttes ved at arbejde med følgende konkrete forslag fra idékataloget;

Forslag 12: Employerbranding

Forslag 14: Etablering af virksomhedsdage for gymnasieelever

Forslag 15: Gymnasierne skal fremme interessen

Forslag 16: Kurser og videnskataloger til vejledere

*Gymnasiet er vigtigt fordi det er der, det sociale er. Du lærer en masse at kende, du er der tre år. Sådan er det ikke her, **det her er en arbejdsplads***

*"Gymnasiet for mig har været en **modningsproces**, hvilket har gjort mig klar til det ansvar (...) Kontrasten fra gymnasiet til EUD er markant ift., hvor meget ansvar jeg skal tage"*

(Om sit valg af erhvervsuddannelse): "Hvis jeg skulle havde valgt for flere år siden, kunne jeg godt have valgt efter det sociale, hvilket jeg ikke har gjort nu her."

EUD-elever med
studenterbaggrund

*"Den uddannelse jeg er på, hvor man har en virksomhed bag sig, og man er virkelig **dedikeret** i sit fag. Jeg er blevet positiv overrasket over det faglige miljø – alle er klar når man er i skole og forberedte"*

*Det vigtigste for mig er, at skulle lave noget med mine hænder (...) Men også det her med den kreative side og det er både i forhold til at **skabe** generel kunst (i metal) men også **kunst** i forhold til den teknologiske side – man får lov at skabe"*

*Men det at have et produkt, som skal være mega præcist og når det virker, giver det virkelig en **god fornemmelse**. (...) Det at vide du er med i en produktion er virkelig spændende (...) altså meget **virkelighedsnært**"*

*"Da jeg gik i folkeskolen var det meget gymnasiet, som blev talt op, og der blev talt ned om EUD. Jeg ser det som en **mellemløst**, hvorefter jeg gerne vil være ingeniør, men jeg vil gerne have noget erhvervs erfaring og en uddannelse, som giver **praksiserfaring** frem for kun teoretisk."*

Analyse

De interviewede EUD-elever er mellem 19 og 31 år. Alle har en studentereksamen med i bagagen, og nogle er gået direkte videre til en erhvervsuddannelse på metalområdet enten i GF2 eller i mesterlære. Flere af eleverne er lidt ældre unge, som har forskellige uddannelsesmæssige erfaringer eller erhvervs erfaringer med sig. Generelt opleves de interviewede EUD-elever som værende meget velovervejede i deres uddannelsesvalg. De går ikke så meget op i, om uddannelsen har prestige, og de lader sig i mindre grad påvirke og begrænse af fordomme. De er meget målrettede, og de oplever uddannelsen som 'en arbejdsplads', hvor man 'har en virksomhed bag sig', og hvor man er ambitiøs omkring det, man arbejder med.

"Erhvervsuddannelser" er ikke et godt brand. De nuværende EUD-elever, oplever sig selv som "værktøjsmagere" eller "industriteknikere" og ikke som elever på en erhvervsuddannelse. Det fremstår derimod identitetsskabende, at man er kreativ, dedikeret til sit fag og at man skaber noget. Uddannelsernes indhold, brugbarhed i industrien og 'nørdethed' er en del af den selvopfattelse. Eleverne beskriver også en stærk faglig kultur, hvor det er fedt at 'nørde' omkring sit fag. Gymnasieeleverne får større interesse for uddannelserne, når man taler om uddannelsernes konkrete indhold, 'nørdethed' og muligheder.

For EUD-eleverne fylder det sociale miljø på skolerne mindre. Derimod fylder løn under uddannelse, gode jobmuligheder, muligheder for videreuddannelse, lav arbejdsløshed mv.. Samtidig anerkender de, at det sociale fyldte mere for dem, da de i sin tid valgte gymnasiet. Alder og erfaringer har også betydning for, hvad der vægtes i forhold til valg af uddannelse. De eksplorative ekspertinterviews (jf. næste side) peger her også på, at valget af gymnasiet for mange unge er et spørgsmål om at udskyde et valg.

Vurdering

Når de interviewede EUD-elever ses i forhold til gymnasieeleverne fremstår de væsentligt mere målrettede og mere 'modne', hvilket også er en refleksion af, at de aldersmæssigt er gennemsnitligt ældre end gymnasieeleverne. Uddannelsesvalget for dem, er et middel til at kunne få det job eller de muligheder, som uddannelsen åbner døre for. Her er muligheder for dygtiggørelse gennem valgfag og specialiseringsmuligheder vigtigere end f.eks. det sociale miljø. Erhvervsuddannelsernes praksisnærhed, læretid og ansvar er som følger med ift. en virksomhed hænger godt sammen med de lidt ældre, målrettede elever. Samtidig ses en skarp kontrast til gymnasiernes sociale muligheder og stærke kulturer, som udfordrer rekrutteringen af en forventeligt stor målgruppe af unge, som var glade for gymnasiets sociale fællesskaber, men som gerne vil en anden vej end universitetet.

"EUD er **et skridt tilbage**, hvor jeg vil starte med de unge som kommer fra folkeskolen. Jeg vil hellere bygge ovenpå. Det vil være mere oplagt at tage en universitetsuddannelse, da man bygger ovenpå"

(Om studiemiljø på gymnasiet): "Men det er fedt med café her, fordi vi bare kan sidde der og købe en øl eller to eller ti og toast, og så sidder man bare og **hygger** med klassekammerater. Det er godt med **fællesskabet**."

(Om forventning til studiemiljø på EUD): "Jeg tænker at der er **beskiddt**, og at der ikke ser moderne ud, der er ingen hygge"

Gymnasie-
elever

Eksplorative
ekspertinterviews

#Jeg er ikke i tvivl om, at der er mange der tager en gymnasial uddannelse for simpelthen at **udskyde valg**. Hvorimod en erhvervsuddannelse ikke udskyder valg"

"30% af dem der går på STX, de går der fordi de **ikke er modne**. Du skal have flere år på bagen, før man vælger"

"Der er en ret stor forskel mellem studiemiljøet på gymnasier og på erhvervsuddannelser (...) Man kunne forestille sig, at både **studiemiljø** og det **faglige miljø** måske skal styrkes. Eleverne på erhvervsuddannelserne undervises af nogle, som ikke har gået i gymnasiet"

Analyse

Det er helt centralt for gymnasieeleverne, at der er et socialt miljø og fællesskab på erhvervsuddannelserne, som indeholder flere af de ting, de kender fra gymnasiet. Det er også nogle af de elementer i et socialt miljø, som de ved findes på universitetet f.eks. caféer, udvalg, fredagsbarer, muligheder for faglig fordybelse etc.

Der hersker en oplevelse af, at man "går tilbage til start", når man tager en EUD efter gymnasiet. At man har gennemført en ungdomsuddannelse, og at det så vil være mærkeligt at gennemføre endnu en ungdomsuddannelse, da man så har "spildt" tre år. Samtidig oplever de nuværende EUD-elever, at det er en stor fordel, at have en studentereksamen med i bagagen. Denne kobling ser gymnasieeleverne imidlertid ikke, hvilket i den grad udfordrer muligheden for at tiltrække dem til en EUD.

Vurdering

Der er behov for en stærkere kultur omkring, at gymnasiet kan være bro til mange forskellige typer af uddannelser, herunder erhvervsuddannelser, og at erhvervsuddannelsernes specialisering og praksisfokus netop giver rigtig god mening at bygge ovenpå en mere almen studentereksamen. Denne kobling genkendes slet ikke hos gymnasieeleverne.

Der er behov for at styrke det sociale miljø på erhvervsuddannelserne, så det i højere grad ligner noget, gymnasieeleverne kender og har forventninger om på universitetet. Lige nu er der en alt for stor kontrast i mellem uddannelserne, hvilket er hæmmende for rekrutteringen af studenter – og hvilket forudsætter en høj selvstændighed og målrettethed (som ses hos de nuværende EUD-elever) og formentligt også en vis livserfaring.

Opsummering

På baggrund af udsagn og analyse er det Oxford Researchs vurdering, at Metalindustriens Uddannelsesudvalg med fordel kan sætte fokus på følgende;

- At styrke tiltrækningen af de lidt mere erfarne studenter, som er motiverede for den faglige dedikation, praksisnærhed, specialisering og karrieremuligheder
- Styrkelse af de sociale miljøer på erhvervsskolerne, så de i højere grad ligner det, gymnasieeleverne kender og ønsker sig
- Viden og styrkelse af kulturen om, at det er helt legitimt og meget naturligt at tage gymnasiet som ungdomsuddannelse og dernæst at bygge oven på med en EUD
- Alder og erfaringer har stor betydning for, hvad der er afgørende for de unges uddannelsesvalg – for så bredt et rekrutteringsgrundlag som muligt, bør udvalget overveje at tage flere skridt på en gang

Disse opsummeringspunkter kan understøttes ved at arbejde med følgende konkrete forslag fra idékataloget;

Forslag 1: Styrket specialisering

Forslag 5: Synlig karrierevej

Forslag 6: Kortlægning af konkrete sociale behov og ønsker til fag

Forslag 8: Spredning af markedsføringstiltag

Forslag 9: Styrket indsats på SoMe

Analyse

Der opleves en stærk faglighed på de tre EUD-uddannelser, hvor dygtiggørelse er i fokus. Den stærke faglighed opleves som en livsstil på uddannelserne, som især er drevet af, at der altid tales om arbejde, praktik og de produkter, eleverne er ved at skabe. Det anerkendes også blandt de interviewede EUD-elever at dygtiggørelse tager tid og fokus, hvilket de ikke ønsker gå på kompromis med. Eleverne er stolte af deres uddannelse og mener generelt set ikke, at der kan skæres ned på hverken længden af uddannelsen eller indholdet, uden at det vil sænke kompetenceniveauet blandt de udlærte svende. Dog pointerer enkelte af EUD-eleverne fra værktøjsmageruddannelsen, at det for nogle er rart, at man kan komme hurtigt ud i virksomheden ved at springe grundforløb 2 over.

De interviewede gymnasieelever deler ikke den samme opfattelse af et højt fagligt niveau på erhvervsuddannelserne. Som tidligere nævnt, hersker der en udtalt fordom, om, at størstedelen af EUD-eleverne ikke er fagligt dygtige, og at de kun er praktisk og ikke teoretisk begavede. En undersøgelse foretaget af Nordea Fonden og DEA, bekræfter at erhvervsuddannelserne generelt set er udfordrede på deres image, som skoler for elever, der ikke er bogligt dygtige (2018).

De interviewede EUD-elever oplever imidlertid, at det teoretiske niveau på de tre uddannelser er for lavt, når man har en studentereksamen med i bagagen. Strukturen på den teoretiske del af uddannelserne gør, at det er den laveste fællesnævner, der bestemmer tempoet. Denne oplevelse af det teoretiske niveau som værende for lavt, bekræftes på tværs af alle tre uddannelser. Blandt eleverne på STX og HTX er der bred enighed om, at et højt teoretisk niveau er centralt for en god uddannelse – også fordi eleverne gerne vil bygge teoretisk videre på deres studentereksamen. De er nervøse for, om de med en EUD ikke får den boglige teoridel med og "bliver dumme teoretisk". Dermed opleves et ønske om, at en erhvervsuddannelse skal kunne udfordre og udvikle både på et praktisk og et teoretisk niveau.

*"Der er to typer på uddannelserne, der er dem som **ikke kan finde ud af at gå i skole**, og så er der dem som bare har en kærlighed for **håndværk**."*

*"EUD er lig med **EU-Dum**"*

*"Mere teori bag ved praksis, det vil gøre det **dét mere interessant** for mig, for man er jo lidt **bange for at blive dum teoretisk**. Altså man har jo i forvejen STX-delen, så man vil stadig gerne have teoridelen og bygge ovenpå."*

*"Jeg synes man skal tale uddannelserne lidt mere op, og måske **fortælle at de er lidt mere boglige**. Det vil i hvert fald fange mig mere."*

Gymnasie-
elever

*"På skolen snakker vi om arbejdet hele tiden, man er hele tiden inde i det faglige. Hvor man f.eks. på uni eller i gymnasiet også i høj grad snakker om meget andet. Men her snakker man hele tiden om **det uddannelsesmæssige og det faglige**, og det bliver lidt en **livsstil**"*

*"Vi er jo ikke interesseret i hurtigere uddannelser, fordi at man **er bange for, at det går ud over ens faglighed**"*

*"Nogle har virkelig også brug for tiden til at lære, og det er den **laveste fællesnævner** der bestemmer tempoet, og så må vi andre bare vente."*

*"Den teori vi har går meget langsomt, da man er på **et andet niveau** end de andre. Jeg sidder og laver noget teori udover det, vi har nu, da det andet er lidt for let."*

EUD-elever med studentereksamen

Vurdering

Der forekommer et mismatch mellem de to gruppers opfattelse af det faglige niveau på erhvervsuddannelserne. Dette mismatch kan formentlig tilskrives elevernes forskellige opfattelser af *faglighed*. Hvor gymnasieelever fra STX og HTX primært sammenkobler faglighed med boglig formåen, er faglighed for EUD-elever forbundet med selve faget og elevernes 'drive' og engagement. For at kunne styrke tiltrækningen af unge med studenterbaggrund er det nødvendigt at fremvise den stærke faglighed og engagement, der findes på uddannelserne.

Oxford Research vurderer at de tre erhvervsuddannelser på metalområdet, som der er fokus på i analysen, bærer præg af et for lavt teoretisk niveau for unge med studenterbaggrund. Dette er problematisk, idet det bekræfter en eksisterende fordom blandt gymnasieeleverne, om at de ikke vil blive udfordret teoretisk. Et lavt teoretisk niveau kan virke både afskrækkende og demotiverende for unge med en gymnasial baggrund. Gymnasieelever er ikke interesserede i at tage en erhvervsuddannelse, der kun har et højt niveau, når det kommer til praksisfag og i læretiden i virksomheden. Det er vigtigt at det teoretiske niveau også er udfordrende og meningsgivende. Denne viden bør anvendes til at tilrettelægge uddannelserne således, at EUD-elever med studenterbaggrund også kan blive udfordret teoretisk.

"I den ene ende af metalindustriens uddannelser er der noget der er meget **komplekst matematisk** og overstiger STX, som gymnasieelever vil finde tiltrækkende."

"Studenter vil vælge det fordi at de er meget **nørdede**. De vil gerne konstruere noget og programmere noget. **Robotteknologi** – det er det de jagter."

EUD-elever med studenter eksamen

Eksplorative ekspertinterviews

"Jeg har haft meget tid på drejebænk hos virksomheden, så jeg bruger skoletiden på det modsatte af det, jeg gør ude i virksomheden." – "Hos mig er der nogle ting, som min virksomhed ikke bruger. Så **hvis ikke jeg lærte det på skolen, ville jeg ikke have lært det**. Så man kan ikke skære ned på skoletiden"

"**Nye maskiner**, det mangler skolen – eller hvis der var nogle af de avancerede.. En 9 akset for eksempel"

"Teoriundervisningen er meget 3D tegninger, og det laver man ikke ude i virksomhederne. Det er rent og skært fordi at **det er fremtiden, det er det vi laver**."

Analyse

Det hersker en opfattelse blandt EUD-eleverne af, at den primære læring under erhvervsuddannelsen foregår i virksomhedsoplæring. Dog er der enighed om, at skolen giver eleverne andre muligheder for at tilegne sig kompetencer, som de ikke har mulighed for at udvikle i virksomheden. Meget af undervisningen er ikke én-til-én brugbart i virksomhedsoplæring. Undervisningen bidrager derimod til, at eleverne tilegner sig kompetencer og dybdegående forståelser for faglige udfordringer og opgaver, som kan bringes i anvendelse fremadrettet. De eksplorative ekspertinterviews bekræfter, at netop teoretisk viden og forståelse, f.eks. indsigt i 3D-tegning og robotprogrammering kan være elementer i et skoleforløb, som er særligt tiltrækkende for unge med studenterbaggrund, og som for nuværende kun tilbydes på erhvervsskolerne i et vist omfang. I overensstemmelse hermed bliver faglærte i dag stillet overfor stadig større krav til tekniske færdigheder og indsigt, hvilket der i mange virksomheder er behov for, for at kunne følge med udviklingen. Dette stiller store krav til erhvervsuddannelserne, som skal udvise responsivitet, fremsynethed og innovationskraft i udviklingen af uddannelserne (Nordea Fonden og DEA, 2018).

Vurdering

Det er Oxford Researchs vurdering at erhvervsskolerne har en vigtig opgave i ikke alene at tilbyde undervisning, som matcher virksomhedernes nuværende behov, men også at tilbyde undervisning, både teoretisk og praktisk, som giver eleverne mulighed for at prøve kræfter med nye metoder og teknologier samt at opnå viden og kompetencer, som kan bidrage til udviklingen også i morgendagens virksomheder. Samtidig har skolerne en vigtig rolle i at sikre, at der ikke ufrivilligt opstår et A og B hold mellem EUD-eleverne determineret af, hvor eleverne kommer i lære, og i hvor høj grad den enkelte virksomhed anvender nye teknologier og metoder. Derfor har skolerne en opgave i at sikre, at eleverne undervises i de nyeste metoder og maskiner, så eleverne kan blive konkurrencedygtige og understøtte udviklingen i den enkelte virksomhed og i branchen generelt.

Opsummering

På baggrund af udsagn og analyse er det Oxford Researchs vurdering, at Metalindustriens Uddannelsesudvalg med fordel kan sætte fokus på følgende;

- At formidle den høje faglighed og engagement EUD-eleverne har for deres felt med fokus på at vise, at eleverne sætter en stolthed i at dygtiggøre sig.
- At tilrettelægge uddannelserne således, at EUD-elever med en studenterbaggrund oplever at blive udfordret både teoretisk og fagligt.
- At erhvervsskolerne har et centralt ansvar for at tilbyde relevant undervisning, så eleverne bliver så dygtige som muligt og så de kan bidrage til at sikre udvikling i den virksomhed som de skal ud til.

Disse opsummeringspunkter kan understøttes ved at arbejde med følgende konkrete forslag fra idékataloget;

- Forslag 2: Mere fokus på differentieret undervisning
- Forslag 3: Fremsynede uddannelser med opdateret udstyr
- Forslag 4: Afdække mulighed for virtuelle simulationer
- Forslag 7: Muligheder for at springe GF2 over

*"Jeg føler, at det at **man uddanner sig til én ting**, som man så skal lave resten af livet, er lidt skræmmende, for tænkt hvis man senere hen ikke har så mange muligheder for at skifte mening."*

*"Jeg tror at valgfag kunne virkelig tiltrække os, fordi så kan vi **specialisere sig** inden for de områder vi gerne vil - Flere valgfag og flere byg din egen uddannelse er tiltrækkende".*

*"Jeg er meget i tvivl, hvad jeg vil, men jeg gider **ikke låse mig fast**, hvilket er grunden til jeg ikke valgte en EUD, og nok heller ikke gør det."*

Gymnasieelever

Analyse

Der hersker en forestilling om, at erhvervsuddannelser er mulighedsbegrænsende. Det gælder også opfattelsen af de tre erhvervsuddannelser inden for metalområdet, som analysen primært beskæftiger sig med. Gymnasieelever, der går på STX og HTX, opfatter uddannelserne som værende så specifikke, at det indskrænker deres muligheder efterfølgende. Eleverne har ingen nuanceret viden om, hvad de vil kunne benytte de forskellige uddannelser til efterfølgende.

Blandt gymnasieeleverne er der en forforståelse om, at der ikke er nogen mulighed for at præge sin egen erhvervsuddannelse, eller at der eksisterer forskellige karriereveje efterfølgende. Denne forståelse er afskrækkende for gymnasieeleverne og fremmer ikke rekrutteringen til uddannelserne. Frygten bunder også i en opmærksomhed blandt gymnasieeleverne på, at arbejdsmarkedet er stærkt omskifteligt, arbejdslivet er langt, og at de formentligt kommer til at have flere forskellige jobs i løbet af deres liv, ligesom størstedelen af deres forældre har haft. Denne opfattelse går således dårligt i tråd med deres oplevelse af erhvervsuddannelserne som mulighedsbegrænsende. Samtidig er der en eksisterende fordom om, at man med en EUD, kommer til at arbejde, indtil man er slidt op, hvilket yderligere forstærker elevernes opfattelse af, at der ikke er mange karriereveje med en EUD. En nyere undersøgelse fremhæver, at der er behov for bedre vejledning om de mange karrieremuligheder erhvervsuddannelserne byder på (DI, 2021).

EUD-eleverne med en studenterbaggrund er selv i tvivl om, hvilke karriereveje deres uddannelse åbner op for, og hvilke muligheder de har. Gennem deres uddannelse er de dog blevet bevidste om, at der er muligheder bare ikke hvilke.

*"Nogen vil jo gerne være almindelig svejser resten af livet, men ikke alle. Man viser ikke de **forskellige muligheder der er – karriere-paths**. Vi snakker om, at vi gerne vil videreudanne os, men vi har ingen idé om hvad det betyder. Vi ved ikke, hvad de forskellige ting er med efteruddannelse."*

*"Karrierevejen er jo tåget, og de fleste steder har ikke en karrierevej, men de store koncerner som Novo Nordisk. De må jo have nogle karriereveje, **jeg kender dem bare ikke**."*

EUD-elever med
studentereksamen

Vurdering

Oxford Research vurderer at det er essentielt for gymnasieelever, at de har mulighed for at præge deres efterfølgende uddannelse i den retning de gerne vil, således at de kan strukturere deres karrierevej på mest optimal vis, og kombinere det med deres interesser. Der er mangel på information og transparens ift. de muligheder der eksisterer på erhvervsuddannelserne og muligheder angående fremtidige karriereveje, hvilket også gør sig gældende for de tre uddannelser på metalområdet. Den manglende information omkring muligheder gør sig gældende både i kommunikationen internt på uddannelserne og udadtil til potentielle nye elever. Endvidere vurderes det, at denne manglende information er med til at styrke fordommen om, at hvis man tager en erhvervsuddannelse, så uddannes man til én ting – ét job, som man skal varetage frem til man stopper på arbejdsmarkedet. Det er problematisk, at elever på gymnasierne opfatter det at blive hhv. smed, værktøjsmager eller industritekniker som en endestation på arbejdsmarkedet, fremfor et skridt på vejen i deres karriere. Her er der en stor kontrast til EUD-eleverne, som i høj grad opfatter deres nuværende uddannelse som et skridt på uddannelses- og karrierevejen.

Dette perspektiv bør indtænkes i den interne kommunikation og den eksterne markedsføring af uddannelserne, således at der informeres om de mange muligheder og karriereveje, der eksisterer med afsæt i erhvervsuddannelserne.

Muligheder og karriereveje 2/2

*"Beskæftigelsesmuligheder internationalt er altid fedt, fordi jeg har en stor interesse for verdenen, hvor jeg gerne vil arbejde i forskellige lande – men jeg ved ikke om det **er en mulighed at komme i praktik** i udlandet med de uddannelser du nævner?"*

*"Udlandsophold er fedt, men der er rigtig mange håndværksfag, som er ret **begrænsede** fordi de er placeret et bestemt sted."*

*"Man bliver nødt til at påpege karrieremulighederne med de forskelle metalindustrielle uddannelser. Man bliver nødt til at **lægge vægt på livsudviklingen** – de unge skal vide, at de kan udvikle sig."*

Gymnasie
elever

Eksplorative
ekspert-
interviews

Analyse

Det fremstår meget individuelt, hvorvidt gymnasieeleverne på STX eller HTX er interesserede i at arbejde internationalt. For nogen elever er det meget vigtigt, at muligheden eksisterer, hvor det for andre ikke betyder det store, da de helst ikke vil for langt væk hjemmefra.

Fælles for alle gymnasieeleverne, er at de ikke forbinder erhvervsuddannelser med internationale muligheder, hverken undervejs i uddannelsen eller på arbejdsmarkedet efterfølgende. Der er en opfattelse af, at hvis man tager en EUD, så har man ikke rigtig mulighed for at tage til udlandet, idet arbejdet som håndværker anses som værende placeret ét bestemt sted.

Vurdering

Det er Oxford Researchs vurdering, at det internationale aspekt skal fremhæves som en del af karrieremulighederne og fremtidsmulighederne ved en MI-uddannelse. Selvom det internationale perspektiv fylder forskelligt hos eleverne på gymnasierne, er der fra flere elever en interesse i enten at arbejde internationalt, eller at tage noget af uddannelsen i udlandet. Dette er dog ikke noget der bliver forbundet med erhvervsuddannelser, eller det efterfølgende arbejde. Derimod forbindes universitetspraktikker og udveksling i høj grad med internationale muligheder, hvormed der ses et potentiale i at fremhæve erhvervsuddannelser som uddannelser, hvor dette også er muligt.

Opsummering

På baggrund af udsagn og analyse er det Oxford Researchs vurdering, at Metalindustriens Uddannelsesudvalg med fordel kan sætte fokus på følgende;

- At vise og kommunikere de forskellige muligheder og karriereveje der findes på de respektive uddannelser. Dette gør sig både gældende i den eksterne markedsføring, og i den intern kommunikation på uddannelserne.
- At gøre op med fordommen om, at man med en EUD uddanner sig til én ting og ét job, og at erhvervsuddannelser er mulighedsbegrænsende.
- At tilrettelægge uddannelserne således, at elever har mulighed for at tilvælge fag og/eller specialiseringer, så de kan strukturere deres uddannelse på mest optimal vis.
- At vise diversiteten af muligheder, så EUD italesættes som et skridt på en uddannelses- og karrierevej.
- At fremhæve de internationale muligheder, som de forskellige uddannelser åbner op for. Dette gør sig både gældende ift. de muligheder der er i løbet af uddannelserne, og efterfølgende på arbejdsmarkedet.

Disse opsummeringspunkter kan understøttes ved at arbejde med følgende konkrete forslag fra idékataloget;

Forslag 1: Styrket specialisering

Forslag 5: Synlig karrierevej

Forslag 9: Styrket indsats på SoMe

Forslag 10: Udvikling af mere relevant materiale

Analyse

Blandt samtlige af de interviewede gymnasieelever opleves det, at der er manglende kendskab som ikke blot relaterer sig til de tre specifikke uddannelser, men til erhvervsuddannelser generelt. Dette manglende kendskab italesættes også af EUD-eleverne, der heller ikke har haft et indgående kendskab til erhvervsuddannelserne, før de påbegyndte uddannelserne. Eleverne har ikke nogen indgående viden om erhvervsuddannelser med fra folkeskolen, og jf. de italesatte fordomme er elevernes opfattelse af erhvervsuddannelser ikke positivt betonet. Den information, de blev præsenteret for i folkeskolen, forstærkede et gammeldags simplificeret billede af, hvad en erhvervsuddannelse er. Dette bekræfter fund fra en tidligere undersøgelse foretaget af MI, hvor langt de fleste adspurgte afgangsstuderter på forhånd havde en målsætning om at fortsætte på en videregående uddannelse, og samtidig havde de et ringe kendskab til industriens erhvervsuddannelser (MI, 2017).

Endvidere betones der et behov for, at uddannelsernes indhold og dagligdag bliver visualiseret. Gymnasieeleverne har ingen idé om, hvad det betyder at være f.eks. værktøjsmager eller smed, udover det de associerer med ordet. Der er en tendens til, at erhvervsuddannelser bliver opfattet som den samme uddannelse, hvor fællesnævneren er, at man arbejder med hænderne. Der mangler "billeder" af, hvad de specifikke uddannelserne er, og hvad de står for. Konkret efterspørges der en indsigt i, hvordan dagligdagen ser ud på de forskellige uddannelser. Der er interesse for at se, hvad man som EUD-elev foretager sig på den konkrete uddannelse, og hvad man kan blive efterfølgende på arbejdsmarkedet. Eleverne er interesseret i at se noget, som kan vække deres interesse, og nogle mennesker som de kan spejle sig i. Det er også på den baggrund at de kan vurdere, hvorvidt de kan se sig selv passe ind på uddannelserne.

Vurdering

Det er Oxford Researchs vurdering, at der blandt gymnasieeleverne er et manglende kendskab til erhvervsuddannelser, herunder uddannelser indenfor MI-området. Hverken folkeskoler eller de gymnasiale ungdomsuddannelser formår at skabe et indgående kendskab til erhvervsuddannelser og mulighederne hermed.

Oxford Research vurderer, at der er et behov for at få visualiseret de respektive erhvervsuddannelser for at lykkes med at tiltrække unge med en studenterbaggrund. Der kan opstilles en hypotese om, at visualiseringerne både kan modarbejde eksisterende fordomme samt være med til at tiltrække de relevante gymnasieelever, der kan se sig selv gå på uddannelserne.

*"Da jeg var 15 og gik ud af folkeskolen, troede jeg at gymnasiet var **det eneste der eksisterede**"*

*"Jeg har nok aldrig fået så meget information om dem [EUD]. Det er meget overfladisk det man får at vide. Jeg **mangler den dybere information**, som giver mig lyst til at undersøge det nærmere hvad de forskellige uddannelser indebærer."*

*"I folkeskolen fik man opfattelse af, at det er meget **gammeldags** f.eks. hvem kan finde ud af at slå søm bedst. Man skal **vide** at det er mere bredt, end man lige tror – altså vise de **forskellige grene** inden for smed, jeg vidste ikke der var flere. Billedet af at erhvervsuddannelser er gammeldags"*

*"Det ville være fedt at vide **hvad man laver** på arbejdet, og på skolen og hvad man kan blive."*

*"Det er det at skabe identiteter og billeder af EUD som man kan **spejle sig i** og dermed vække ens interesse. Eksempelvis vise at det ikke kun er stereotypen som går på EUD."*

*"For tiden er der kommet en del annoncer på TikTok, både fra AAU, SDU osv. Det synes jeg fanger os. **De viser noget fra dagligdagen**. Man ser det de rent faktisk laver. Det er vigtigt."*

Gymnasieelever

*"Ja, **jeg vidste ikke så meget om uddannelsen, inden jeg startede**. Jeg var til en åbningsaften og ellers ikke. Jeg vidste bare, at man skulle programmere og lave nogle ting selv. Det er det vigtigste for mig"*

EUD-elever med studentereksamen

*"Jeg havde aldrig overvejet at tage en EUD, fordi jeg ikke vidste man kunne det. **Det er altid uni., som bliver nævnt.** Vejlederen skal være mere passioneret, når de fortæller om de forskellige uddannelser.*

*"Vores lærere har alle en universitetsbaggrund, hvilket gør, at **de ikke har viden om EUD.** Det er stadig en vis tone om, at EUD er spild af tid, hvis man allerede har taget en studentereksamen."*

Analyse:

De interviewede gymnasieeleverne fremhæver, at de opfatter det som en naturlig overgang at gå direkte fra folkeskole til STX/HTX, hvilke vidner om, at folkeskolerne ikke formår at skabe den rette kendskab til erhvervsuddannelserne. Flere af eleverne har valgt den gymnasiale vej, fordi det er dét, man gør efter folkeskolen. Tilslutningen til gymnasierne er i disse år stigende, og det kan opfattes som en betingelse og et vilkår, hvilket gør det ikke desto mindre vigtigt, at der kan rekrutteres elever til erhvervsuddannelserne, som har en studentereksamen med sig. Alligevel formår gymnasierne ikke at give retvisende information om muligheden for at tage en erhvervsuddannelse, idet universitetet italesættes som den naturlige overbygning på gymnasiet.

Hos både lærere og uddannelsesledere på STX/HTX er der en oplevelse af, at erhvervsuddannelser ligger meget langt fra deres verden. Der er et eksisterende bias i uddannelsesvejledningen, i og med at de unge fortæller, at vejlederne ikke har nogen indgående viden om de forskellige erhvervsuddannelser. Det samme gør sig gældende for gymnasieelevernes lærere, der selv har en baggrund fra universitetet, og som ikke umiddelbart har sat sig ind i, hvordan og hvilke erhvervsuddannelser der kan være relevante for HTX-elever som f.eks. interesserer sig for matematik. En central konklusion fra SMV-Danmark er, at færre elever lærer erhvervsuddannelserne naturligt at kende, og man derfor bør øge synligheden af dem, så eleverne har bedre forudsætninger til at tage et valg på er velinformeret grundlag (SMV-Danmark, 2021).

Vurdering:

Det er Oxford Researchs vurdering, at der er en mangelfuld vejledning i skolerne, hvor universiteterne favoriserer som videregående uddannelsesinstitutioner. Dette gør sig både gældende for vejledere i folkeskolen, såvel som på de gymnasiale uddannelser. Dette bør adresseres, ved at give vejledere den fornødne viden til at kunne rådgive den unge i alle uddannelser.

*"Det handler i virkelig høj grad om identitet og billeder – **billeder af professionen.** Problemet med danske erhvervsuddannelser det er at der ikke skabes billeder, og det skal man hvis man skal tiltrække unge."*

Gymnasieelever

Eksplorative ekspertinterviews

Opsummering

På baggrund af udsagn og analyse er det Oxford Researchs vurdering, at Metalindustriens Uddannelsesudvalg med fordel kan sætte fokus på følgende konkrete punkter, for at udbrede kendskabet til MI-uddannelserne;

- At folkeskoler og gymnasiale uddannelser har et ansvar til at skabe et indgående kendskab til erhvervsuddannelser og deres muligheder.
- At der ligger et stort potentiale i at styrke vejlederes viden og kompetencer indenfor erhvervsuddannelses området.
- At få visualiseret de respektive erhvervsuddannelser, og på den måde skabe billeder der viser hvad de forskellige uddannelser står for, og hvad der gør dem specielle.

Disse opsummeringspunkter kan understøttes ved at arbejde med følgende konkrete forslag fra idékataloget;

Forslag 10: Udvikling af relevant videomateriale

Forslag 11: Undersøg mulighed for udvikling af et TV-program

Forslag 15: Gymnasierne skal fremme interessen

Forslag 16: Kurser og videnskataloger til vejledere

Innovation og virksomhedernes rolle 1/2

Analyse

Interviewene med de unge viser stor opmærksomhed på den teknologiske og digitale udvikling. De unge ønsker at bringe deres fagligheder og teknologiske forståelse i spil, og flere af gymnasieeleverne, men også de nuværende EUD-elever, interesserer sig for programmering, matematik, nye teknologier og maskiner, som kan anvendes i videreuddannelse og arbejde. De unge italesætter drivkræfter som selvudvikling, ønsker om høj faglighed, specialiseringsmuligheder og forskellige synlige karriereveje. En rapport fra 2018 påpeger, at; *den teknologiske og digitale udvikling betyder, at faglærte unge bliver mødt med stadigt større krav til teknisk kunnen, til at kunne vedligeholde og udvikle egen faglighed og til at kunne begå sig i et arbejdsliv på tværs af fag, brancher, landegrænser, sprog og kulturer* (Nordea Fonden og DEA, 2018).

Denne tendens stiller imidlertid store krav til, hvordan virksomhederne anvender og imødekommer kompetencer og ønsker hos lærlinge og nyuddannede. EUD-eleverne har en oplevelse af, at ønsker om kompetenceudvikling og opkvalificering ikke nødvendigvis altid stemmer overens med virksomhedens interesser, da karriereudvikling hos unge svende er en kontrast til traditionelle jobtyper i branchen, hvor en svend bliver i det samme job med de samme opgaver i mange år. I den sammenhæng italesætter de interviewede EUD-elever også, hvad der kan betegnes som en rigiditet i nogle virksomheder på området. Dette indebærer at der er skarpe hierarkier og i mindre grad nytænkning og motivation for, at dygtige lærlinge f.eks. kan specialisere sig, innovere processer og videreudanne sig, da det ikke opleves som noget, der styrker relationen til virksomheden. Det virker til, at der i nogle virksomheder er en tendens til at "holde skik med det, man altid har gjort".

Således opleves en tendens til, at nogle virksomhederne fokuserer på de nuværende udfordringer ved, at svende ønsker videreuddannelse og karriereudvikling fremfor de potentielle gevinster for virksomheden på længere sigt.

Vurdering

Det er Oxford Research' vurdering, at virksomhederne med fordel kan øge deres opmærksomhed på ønsker og behov hos lærlinge og svende med en studenterbaggrund, ift. anvendelse og udvikling af deres kompetencer. Virksomhederne kan gøre sig til dette ved at motivere, fremme og gøre brug af de nyuddannede svende/lærlingenes kompetencer. Det kan medvirke til, at fremtidens faglærte bliver klædt på til at kunne begå sig på et arbejdsmarked i hastig forandring, og ydermere kan det bidrage til en udvikling og vækst hos den enkelte virksomhed og i branchen.

Virksomhedernes styrkede fokus vil kunne bidrage til, at flere unge med studenterbaggrund får indsigt i, hvordan en erhvervsuddannelse kan være et godt fundament for videreuddannelse og karriereudvikling, og hvor der er mulighed for at anvende og udvikle sine kompetencer ude i virksomhederne

Der kan være et behov for, at denne rigiditet i virksomheden søges nuanceres. De interviewede EUD-elever fremstår motiverede af drivkræfter som innovation og kompetenceudvikling, hvilket måske er særligt udtalt for unge med en studenterbaggrund. Virksomheder med stærke hierarkier, manglende nytænkning og manglende motivation for, at dygtige lærlinge f.eks. kan specialisere sig, innovere processer og videreudanne sig, står i kontrast til de unges ønsker for deres arbejdsliv. Dette kan potentielt influere negativt på de unges overvejelser om at tage en erhvervsuddannelse.

"Specialisering er et problem for de fleste virksomheder, da de ikke vil være glade for at tage de mere specialiserede ind, hvis de ved at de vil uddanne sig videre."

*"Der er allerede viderekurser at tage, men det kræver at **virksomheden gearer sig til det**"*

*(Om gymnasietid) Jeg havde matematik og fysik på a-niveau, og det havde jeg fordi jeg gerne ville noget produktudvikling. (...) Det kunne være fedt at **få virksomheder ud**, så man får et indblik i, hvad der bliver lavet til hverdag i virksomhederne"*

"Jeg kunne godt tænke mig, at jeg kunne specialisere mig inden for nogle specifikke områder, da man er i et andet gear, end dem som ikke har taget en gymnasialuddannelse"

Eksplorative ekspertinterviews

EUD-elever med studenterbaggrund

"Det er mere i mødet med virksomhederne, at man ser, hvad lærlinge egentlig laver. Der er noget undervisning der bliver forlagt på virksomhederne. Så hvis gym-eleverne får lov til at bruge fx deres matematik i praksis ude i virksomhederne, så kan de få øjnene op for, at de kan komme ud og revolutionere verden på en bestemt måde."

Innovation og virksomhedernes rolle 2/2

*“Det er ikke skolerne der skal få eleverne til at vælge en uddannelse – **industrierne skal lokke de unge til og pt. er de ikke gode nok til at tage ansvaret på sig**”*

“Virksomhederne vil gerne have dem, som har taget en studentereksamen – altså de store virksomheder, for de er lettere at give opgaver, og de er mere selvstændige”

Eksplorative ekspertinterviews

Analyse

Af interviewene fremgår det, at gymnasieeleverne ikke har noget yderligere kendskab til den industri, man med en EUD indenfor MI kan komme til at arbejde indenfor. Dette kan formentligt tilskrives, at gymnasieeleverne aldrig har stiftet bekendtskab med nogen, der har viden om industrien, hverken derhjemme eller i skolen. Elever på de gymnasiale uddannelser efterspørger helt konkret at få indsigt i forskellige brancher og virksomheder, og flere gymnasieelever fremhæver, hvordan de er blevet inspireret til at undersøge andre uddannelsesmuligheder end universitetet, når de har haft virksomhedsbesøg hvor ”rollemodeller” fortalte om potentielle jobmuligheder hos konkrete virksomheder.

Flere af eleverne udtrykker at de er interesserede i at bringe deres teknologiske forståelse i spil, og i forlængelse heraf at arbejde praksisorienteret. De er dog ikke umiddelbart bevidste om, hvilke muligheder der gør sig gældende i forhold til at bringe kompetencer og interesser i spil ude i virksomhederne. Når virksomhederne er på besøg på gymnasierne lykkes de ikke altid med at informere og skabe interesse omkring de forskellige uddannelsesveje, der konkret kan give en karrieremulighed hos dem.

Vurdering

Det er Oxford Research’ vurdering, at de virksomheder der har relevante profiler og stillinger for lærlinge med en af de tre MI-uddannelser, med fordel kan være mere synlige på de gymnasiale uddannelser. Et større kendskab til virksomhederne kan øge interessen hos eleverne, og når eleverne kan konkretisere de mulige jobs, kan dette bidrage til at øge incitamentet til at starte på en erhvervsuddannelse.

Gymnasie
elever

*“Man kunne godt høre **mere fra virksomhederne**. Vi er blevet introduceret til Universal Robots og SDU. De nævnte at de har brug for alle uddannelser. De nævnte bare ikke, at man kan tage en EUD, men kun at vi skulle komme ind til dem.”*

Opsamling

På baggrund af udsagn og analyse er det Oxford Researchs vurdering, at Metalindustriens Uddannelsesudvalg med fordel kan sætte fokus på følgende;

- Gøre virksomhederne opmærksom på, at de med fordel kan øge deres fokus på ønsker og behov hos lærlinge og svende med en studenterbaggrund ift. anvendelse og udvikling af deres kompetencer.
- Gøre virksomhederne opmærksom på, at der kan være et behov for i nogle virksomheder, at rigiditeten i virksomhederne søges nuanceret, idet det står i kontrast til de unges ønsker for et arbejdsliv - særligt dem med en studenterbaggrund.
- Synliggøre virksomhederne mere på de gymnasiale uddannelser, således at de unge opnår et større kendskab til de konkrete opgaver, som virksomheder arbejder med.

Disse opsummeringspunkter kan understøttes ved at arbejde med følgende konkrete forslag fra idékataloget;

Forslag 12: Employerbranding

Forslag 13: Lærlingefællesskaber og motivation for videreuddannelse

Forslag 14: Etablering af virksomhedsdage

Idékatolog

Oversigt over handlingsforslag

Tema A: Uddannelsernes tilrettelæggelse

- F1: Styrket specialisering
- F2: Mere fokus på differentieret undervisning både i teori og praksis
- F3: Fremsynede uddannelser med opdateret udstyr
- F4: Afdække mulighed for anvendelse af virtuelle simulationer
- F5: Synlig karrierevej
- F6: Kortlægning af konkrete sociale behov og ønsker til fag
- F7: Mulighed for at springe GF2 over

Tema B: Markedsføring

- F8: Spredning af markedsføringstiltag
- F9: Styrket indsats på SoMe
- F10: Udvikling af mere relevant videomateriale
- F11: Undersøg mulighed for at udvikle TV-program med fokus på metalfagligt arbejde

Tema C: Virksomhedsfokus

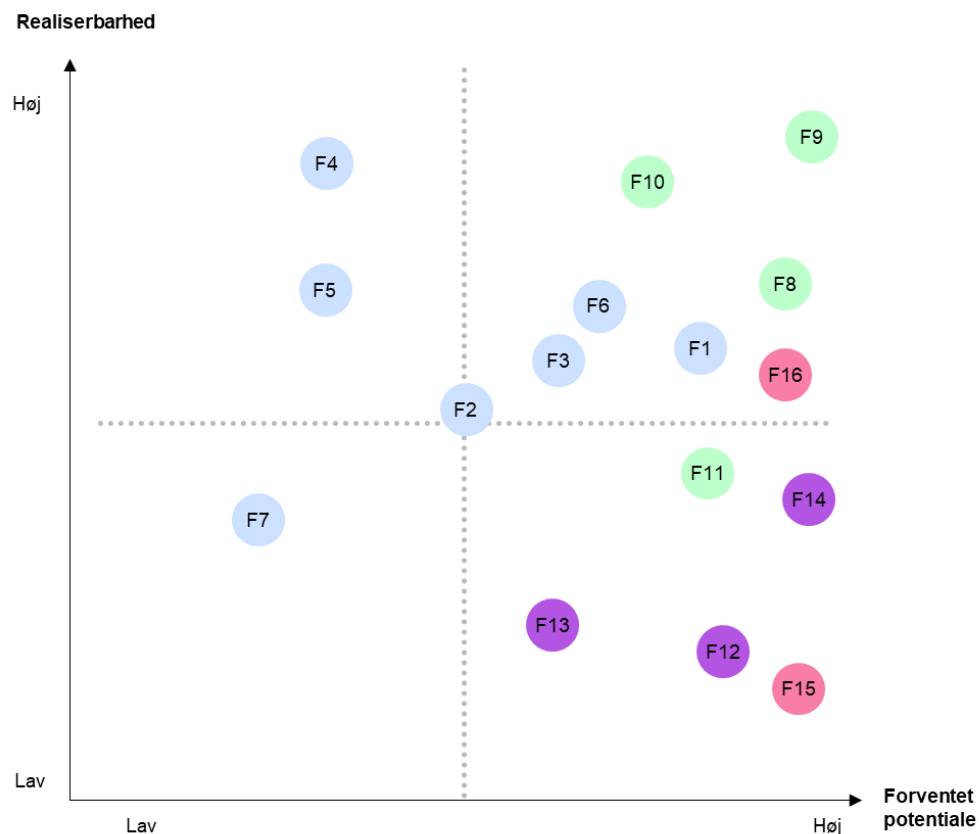
- F12: Employerbranding
- F13: Lærlingefællesskaber og motivation for videreuddannelse for svende og lærlinge
- F14: Etablering af virksomhedsdage, hvor gymnasieelever inviteres på besøg

Tema D: Samarbejde med andre aktører

- F15: Gymnasierne skal fremme interessen for erhvervsuddannelserne
- F16: Kurser og videnskataloger for gymnasiernes studievejledere og kommunernes UU-vejledere

Introduktion til idékataloget

Nærværende idékatalog fremsætter 16 konkrete handlingsforslag, som gennemgås på de næste fem sider. Forslagene er inddelt i fire temaer, som er fastsat ud fra, hvad de enkelte forslag vedrører. Der er syv forslag om uddannelsernes tilrettelæggelse herunder kompetenceudvikling på erhvervsuddannelserne. Der er fire forslag vedrørende markedsføring, og der er tre forslag som vedrører et fokus på virksomhederne. Desuden er der to forslag som handler om samarbejde med andre aktører bl.a. gymnasierne. Forslagene er beskrevet kort, og dernæst er fremsat det forventede potentiale, som Metalindustriens Uddannelsesudvalg kan få ud af forslaget, de forudsætninger og rammer der skal være til stede, for at forslaget kan indføres, og til slut er den forventede investering (forstået som både arbejdsindsats, personaleresourcer og økonomi), der forventeligt skal til for, at det enkelte forslag kan implementeres. På denne side ses til venstre en oversigt over alle forslag kategoriseret i temaer. Nedenfor ses en prioriteringsmatrix, som kan hjælpe med at prioritere mellem forslagene med hensyn til forventet potentiale og realiserbarhed.

#A Uddannelsernes tilrettelæggelse 1/2

LØSNINGSFORSLAG

POTENTIALE

FORUDSÆTNINGER

INVESTERING

<p>F1</p>	<p>Forslag 1: Styrket specialisering Forslaget går på, at det skal være muligt for elever at vælge mellem forskellige specialiseringer på uddannelsen via. valgfag eller tilvalgsordninger. Dette kan med fordel prioriteres tidligt i forløbet. Evt. allerede indtænkes som en mulighed for de elever, der får merit fra gymnasiet.</p>	<p>Løsningsforslaget vil bidrage til at motivere og fastholde, særligt de dygtige elever. Endvidere kan det bidrage til at styrke elevernes kompetencer og faglighed, således at de kan bidrage til virksomhedernes udvikling.</p>	<p>At der foretages en afdækning af, hvordan og ud fra hvilken struktur, det vil være muligt at tilbyde flere valgfag, som kan tiltrække målgruppen. Samtidig bør det undersøges hvilke konkrete valgfag, der vil tiltrække målgruppen, og at der er nok elever til at oprette de forskellige valgfag eller specialiseringer. Endvidere er det en forudsætning, at erhvervsuddannelserne har undervisere, med de relevante kompetencer.</p>	<p><i>Kræver middel til høj investering</i></p> <p>Dette forslag i sin helhed vil være sværere realiserbart. Dette skyldes, at der både skal afsættes ressourcer til at foretage en kortlægning og identificere de mest oplagte valgfag/ specialiseringer, samt få implementeret forslaget i praksis. Der kan også være behov for kompetenceudvikling for lærere.</p>
<p>F2</p>	<p>Forslag 2: Mere fokus på differentieret undervisning både i teori og praksis Forslaget går på at styrke lærernes kompetencer til at foretage mere differentieret undervisning, der kan imødekomme både fagligt stærke og fagligt svage elever. Forslaget skal ikke forstås som at der bør oprettes differentierede undervisningshold men derimod, at der i undervisningen er forskellige muligheder for opgaver som passer til ens niveau – både i de teoretiske og i de praktiske fag.</p>	<p>Forslaget vil generelt set bidrage til, at alle elever bliver så dygtige som de kan.</p> <p>Forslaget kan tiltrække den målgruppe, der er bange for ikke at blive konkurrencedygtige på uddannelserne. Endvidere kan forslaget også være med til at sikre fastholdelse af elever.</p>	<p>For at forslaget kan lykkes, er det en forudsætning at lærerne har de nødvendige kompetencer og øget tid til forberedelse.</p> <p>Derfor kan det være nødvendigt at kompetenceudvikle underviserne, så de formår at løfte alle elever, uagtet af om de har en gymnasial uddannelsesbaggrund.</p>	<p><i>Kræver lav til middel investering</i></p> <p>Økonomisk set er forslaget relativt let realiserbart. Dog afhænger den forventede investering af lærernes eksisterende kompetenceniveau. Forslaget kræver en større investering ift. at få ændret lærernes undervisning i praksis.</p>
<p>F3</p>	<p>Forslag 3: Fremsynede uddannelser med opdateret udstyr At styrke lærernes kompetencer, så de er opdaterede ift. de nyeste teknologier/maskiner inden for områderne som der arbejdes med på de tre uddannelser.</p> <p>Uddannelserne skal sikre undervisning i de nyeste metoder og maskiner, og investere i disse.</p>	<p>Forslaget vil bidrage til, at eleverne får undervisning i de nyeste teknologier og maskiner, så de bliver konkurrencedygtige på arbejdsmarkedet, og dermed opnår de nogle kompetencer, der sætter dem i en position, hvor de kan bidrage til udvikling af industrien.</p> <p>Dette forslag vil både kunne styrke tiltrækningen af elever med gymnasial baggrund, men også have en tiltrækkende effekt på de andre målgrupper.</p>	<p>Underviserne skal være opdateret med de nyeste metoder ift. brugen af maskiner samt de sikkerhedsforanstaltninger der måtte være. Endvidere skal skolerne løbende investere i at købe de nye maskiner. Dette kræver både opkvalificering af lærerne samt økonomi til løbende investering i nye maskiner. Derudover er det en forudsætning, at skolerne har plads til at have disse maskiner stående.</p>	<p><i>Kræver middel til høj investering</i></p> <p>Det forventes at kunne være relativt bekosteligt at være opdateret med de nyeste maskiner, ligesom løbende kompetenceudvikling også er ressourcekrævende. Derfor er forslaget lidt sværere realiserbart.</p>

#A Uddannelsernes tilrettelæggelse 2/2

LØSNINGSFORSLAG

POTENTIALE

FORUDSÆTNINGER

INVESTERING

<p>F4</p>	<p>Forslag 4: Afdække mulighed for anvendelse af virtuelle simulationer Anvendelse af virtuelle simulationer i undervisningen eller <i>afdækning</i> af muligheder for anvendelse af virtuelle teknologier i undervisningen</p>	<p>Med anvendelse af virtuelle simulationer vil det være muligt at afprøve nye og avancerede teknologier, som skolen ikke har adgang til fx fordi de er meget avancerede eller dyre i indkøb.</p>	<p>At der er udviklet virtuelle simulationer inden for dette felt, og at skolerne har det nødvendige udstyr til rådighed for eleverne. Endvidere skal lærerne vide, hvordan udstyret benyttes, og prioritere at få dette gjort som en del af undervisningen</p>	<p><i>Kræver lav til middel investering</i> Det vil forventes at være en relativ lille investering i den virtuelle teknologi, såfremt produktet er udviklet.</p>
<p>F5</p>	<p>Forslag 5: Synlig karrierevej Forslaget handler om at øge fokus på at synliggøre karrieremuligheder undervejs i uddannelsen. Dette gælder både ift. elevernes mulighed for videre uddannelse, ligesom det handler om mulighederne for internationalt arbejde under og efter uddannelsen. Forslaget kan med fordel implementeres allerede i starten af uddannelserne.</p>	<p>Flere elever vil anse erhvervsuddannelserne som et afsæt for en videregående uddannelse og karrierevej, samt benytte sig af internationale muligheder under og efter endt uddannelse. Dette kan potentielt være med til at ændre uddannelsernes image.</p>	<p>At der kommunikeres internt til eleverne om deres karrieremuligheder. Dette skal gøres gennem en platform som eleverne benytter, eller indtænkes som en automatisk del af uddannelsen. Både lærere og studievejledere skal have fokus på – og kompetencer til denne vejledning.</p>	<p><i>Kræver lav investering</i> Mulighederne eksisterer allerede, så det er relativt let realiserbart at sikre systematisk formidling af disse til eleverne.</p>
<p>F6</p>	<p>Forslag 6: Kortlægning af konkrete sociale behov og ønsker til fag Forslaget går på at foretage en undersøgelse, der kortlægger: 1) Hvilke konkrete sociale behov, der er blandt eleverne på metalindustriens erhvervsuddannelser? 2) Hvilke specifikke valgfag de vil finde brugbare og interessante?</p>	<p>En undersøgelse vil skabe viden om elevernes præferencer og behov, og vil give et solidt grundlag for beslutninger omkring de to emner, som vurderes vigtigt for at kunne tiltrække fagligt stærke gymnasieelever, som også motiveres af socialt miljø på uddannelserne.</p>	<p>At uddannelsesudvalget prioriterer at ville forbedre de sociale forhold for eleverne, og/eller porteføljen af valgfag. Dernæst er den en forudsætning at der afsættes midler til undersøgelser indenfor temaet.</p>	<p><i>Kræver lav til middel investering</i> Det antages at være en lav til middel investering at få foretaget denne kortlægning. Derfor vil dette forslag være relativt let realiserbart</p>
<p>F7</p>	<p>Forslag 7: Mulighed for at springe GF2 over Standardmodel for indhold i korte Ny-mesterlæreforløb til studenter, så der er mulighed for at springe GF2 over</p>	<p>Forslaget kan være tiltrækkende for de elever, der gerne vil hurtigt igennem, og ud på arbejdsmarkedet. Endvidere kan forslaget være med til at modarbejde den fordom der er om at det "kun" er unge elever der går på uddannelsen.</p>	<p>Synliggørelse af eksisterende muligheder for elever, som er motiverede for at komme hurtigt ud i en virksomhed og at springe over de elementer i uddannelsen, som er mulige at springe over.</p>	<p><i>Lav investering</i> Mulighederne eksisterer allerede, så det er relativt let realiserbart at sikre systematisk formidling af disse til eleverne.</p>

#B Markedsføring

LØSNINGSFORSLAG

POTENTIALE

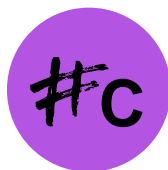

FORUDSÆTNINGER

INVESTERING

<p>F8</p>	<p>Forslag 8: Spredning af markedsføringstiltag Etablér målrettet markedsføringsindsats, hvor der både sættes budget af til at målrette eksisterende kampagner, at komme ud på flere digitale kanaler, og at få printet og spredt flyers på alle landets gymnasier.</p>	<p>En målrettet markedsføringsindsats vil styrke viden om uddannelsen til gymnasieelever, som kunne være potentielle kandidater. Endvidere kan denne viden bidrage til at modarbejde eksisterende fordomme på gymnasierne.</p>	<p>Kampagner og materiale bør afspejle jævnaldrende unge med fokus på faglighed, specialiserings- og karrieremuligheder samt nye teknologier og praksisnærhed på erhvervsuddannelserne indenfor metalområdet. Relevante aktører skal inddrages for at sprede materialet, dette kan med fordel være i samarbejde med uddannelsesvejledere på relevante ungdomsuddannelser</p>	<p><i>Kræver middel investering</i> Forslaget er lidt sværere realiserbart, da der både skal udvikles content og de eksisterende kanaler skal udbygges.</p>
<p>F9</p>	<p>Forslag 9: Styrket indsats på SoMe Forslaget går på at øge anvendelse af sociale medier til at formidle viden om uddannelserne. Indholdet skal være målrettet de unge med relaterbare personer, og vise, hvad der skabes (den kreative del), produktrejsen, mulige arbejdspladser og internationale karrieremuligheder og hverdagen.</p>	<p>Det styrker de studerendes forståelse af indholdet på uddannelserne, hvordan hverdagen ser ud på skolerne og hvilke karrieremuligheder, der er. Det er muligt at benytte algoritmer til at målrette indsatsen på de sociale medier. På den vis når reklamerne de unge, som har den største sandsynlighed for at finde MI-uddannelserne interessant.</p>	<p>At indholdet formidles i øjenhøjde med de unge, så det rammer målgruppen på de kanaler, hvor de befinder sig. Det kan fx være via rollemodeller/influencere. At der differentieres i indholdet af videoerne og billederne, især med et opmærksomhedspunkt på at det er forskellige motivationsfaktorer der tiltrækker de forskellige aldersgrupper.</p>	<p><i>Kræver middel investering</i> Økonomisk investering ift. at udvikle indhold til SoMe indsatser forventeligt hos et kommunikationsbureau.</p>
<p>F10</p>	<p>Forslag 10: Udvikling af mere relevant videomateriale Forslaget går på at arbejde videre med videomaterialet og at udvikle videoer, som evt. testes på gymnasieelever eller folkeskoleelever i målgruppen.</p>	<p>De unge oplever, at eksisterende videoer er uden megen indhold, og flere efterspørger mere viden om, hvad arbejdet faktisk indebærer samtidig med, at der efterspørages jævnaldrende rollemodeller i videoerne. Derfor skal dette løsningsforslag skabe bedre formidling til de unge. Forslaget kan med fordel kombineres med forslag 8 og 9.</p>	<p>At indholdet tilrettelægges, så det afspejler de unge og med konkrete eksempler på, hvad jobs inden for uddannelsen indebærer. <i>OBS: Det er vigtigt at have for øje, at det nye materiale ikke benytter stereotyper, men derimod tilstræber at eliminere disse.</i></p>	<p><i>Kræver lav til middel investering</i> Konceptudvikling af relevant videomateriale vil være relativt realiserbart, idet indeværende analyse allerede peger på hvor fokus skal være i content.</p>
<p>F11</p>	<p>Forslag 11: Undersøg mulighed for at udvikle TV-program med fokus på metalfagligt arbejde Forslaget går på at indgå samarbejde med relevant produktionsselskab og at bidrage til skabelsen af relevant TV-program målrettet unge og med et konkurrencepræget fokus</p>	<p>Boligprogrammer, konkurrenceprægede programmer med fokus på design, gastronomi etc., er meget oppe i tiden og giver inspiration til børn og unge. Uddannelser til kok, snejder, konditor etc. har bl.a. optaget flere elever i disse år med henvisning til lignende programmer</p>	<p>At der etableres et samarbejde mellem erhvervsskoler og produktionsselskab (og evt. investor fx en fond). NEXT har overvejet muligheden for, om man kan skabe et TV-program i samarbejde mellem branchen, uddannelsesinstitutioner og et produktionsselskab, med henblik på at markedsføre erhvervsuddannelser på området.</p>	<p><i>Kræver høj investering</i> Mulighed for fondsstøtte afdækkes eller samarbejde med fx dr eller TV2, der vil gå ind i det økonomisk.</p>

Virksomhedsfokus

LØSNINGSFORSLAG

POTENTIALE

FORUDSÆTNINGER

INVESTERING

<p>F12</p>	<p>Forslag 12: Employerbranding Forslaget går på, at det faglige udvalg kan understøtte virksomhederne på metalområdet i forhold til en hensigtsmæssig employerbranding, så virksomheder på området virker tiltrækkende for eleverne ift. kommende jobs. Det kunne være inspiration i form af oplæg på branchemøder eller lign., hvor virksomhederne kan vidensdele og få nyeste viden om, hvad der skal til for, at de unge oplever en virksomhed som attraktiv.</p>	<p>Virksomhedernes åbenhed for nye metoder, ny viden, nye teknologier, bæredygtighed og en mindre stereotypisk arbejdsjargon er attraktivt for studenter, der tager en EUD.</p> <p>Virksomhederne vil herigennem kunne få inspiration hos andre virksomheder inden for branchen, som oplever god vækst og har let ved at rekruttere. Virksomhederne kan også lytte til ønsker fra lærlinge eller nyuddannede, som er fremme i skoene og er opdaterede inden for det faglige felt.</p>	<p>At det bliver kommunikeret til virksomhederne, hvorfor dette er vigtigt, således at virksomhederne bakker op om ideen, og har lyst til at fokusere på deres egen branding.</p> <p>At sekretariatet, det faglige udvalg, repræsentanter herfra eller andre branchefællesskaber koordinere og evt. facilitere møderne.</p>	<p><i>Kræver middel investering</i></p> <p>Den økonomiske investering vil være relativ lav, dog skal der investeres i at få virksomhederne til at engagere sig i deres egen branding, hvilket gør forslaget lidt sværere realiserbart.</p>
<p>F13</p>	<p>Forslag 13: Lærlingefællesskaber og motivation for videreuddannelse for svende og lærlinge Forslaget handler om, at det faglige udvalg understøtter, at små og mellemstore virksomheder går sammen og skaber lærlingefællesskaber for nyuddannede, som er fagligt dygtige, ønsker specialisering eller videreuddannelse, og ønsker at sparre fagligt eller socialt med andre lærlinge eller svende, der ligner dem selv- Forslaget kan med fordel gå hånd i hånd med forslag 12.</p>	<p>Med dette forslag, kan virksomhederne være med til støtte udviklingen og dygtiggørelse af deres ansatte, ved at skabe et rum hvor fagligheden kommer i højsædet. De fleste nyuddannede oplever det som udviklende og meget lærerigt at være i en virksomhed, men der er også ofte få svende og lærlinge, som ligner dem selv. Et lærlingefællesskab kan være med til at opbygge muligheder for videreuddannelse.</p>	<p>At viden om lærlingefællesskaber, og mulighederne for at indgå i disse, når ud til de unge.</p> <p>At de faglige udvalg også her påtager sig en koordinerende rolle.</p> <p>At disse møder kan afholdes fysisk, såvel som online, så alle lærlinge i Danmark har mulighed for at deltage.</p>	<p><i>Kræver middel investering</i></p> <p>Den økonomiske investering vil være lav, dog skal der investeres i at udbredt informationen til lærlinge på tværs af Danmark, hvorfor forslaget vil være lidt sværere realiserbart.</p>
<p>F14</p>	<p>Forslag 14: Etablering af virksomhedsdage, hvor gymnasieelever inviteres på besøg Forslaget går på, at større, men også mindre, virksomheder besøger STX- og HTX-gymnasier i deres nærområde f.eks. i forbindelse med etablerede virksomhedsdage eller lign., eller i forbindelse med relevante fag. Her kan virksomheden fortælle om deres arbejde og ønskede profiler/uddannelser. Dernæst inviterer virksomheden interesserede gymnasieelever til at besøge virksomheden. Virksomhedsdagene og besøgene på virksomheden må gerne indeholde "wow-effekt" for gymnasieeleverne, men skal også skabe konkret viden og give studenterne mulighed for, at prøve opgaver af i praksis.</p>	<p>Flere af de unge ønsker mere indsigt i, hvad virksomhederne faktisk arbejder med. Og der ønskes bedre viden om, hvilke typer af uddannelser der kræves. Dette forslag vil imødekomme dette behov, og kan skabe en interesse blandt eleverne på de gymnasiale uddannelser.</p> <p>Elever på de gymnasiale uddannelser oplever en øget interesse, når de fysisk bliver præsenteret for karrieremuligheder. Endvidere kan forslaget bidrage til at gøre op med eksisterende fordomme blandt gymnasieeleverne.</p>	<p>At virksomhederne kan se potentialet i at invitere elever på besøg, og at gymnasierne også er opsøgende overfor virksomhederne.</p> <p>At gymnasierne prioriterer at samarbejde med virksomheder, og at der udvælges nogen ansvarspersoner til at tage kontakt og koordinere besøgene/oplæggene.</p>	<p><i>Kræver middel investering</i></p> <p>Økonomisk set er dette forslag en lav investering, men der skal mobiliseres nogle virksomheder og gymnasier og etablere et samarbejde, hvilket kan være sværere realiserbart, især for gymnasierne.</p>

Samarbejde med andre aktører

LØSNINGSFORSLAG

POTENTIALE

FORUDSÆTNINGER

INVESTERING

<p>F15</p>	<p>Forslag 15: Gymnasierne skal fremme interessen for erhvervsuddannelserne</p> <p>Forslaget går på, at de kreative valgfag på gymnasierne skal omfatte tekniske og håndværksfag på samme niveau som billedkunst og musik.</p> <p>Der blev udvist interesse for muligheden for brobygning på erhvervsuddannelser i løbet af gymnasietiden, på samme måde som det er muligt at tage brobygning på universitetet.</p>	<p>Mange gymnasieelever holder af at være kreative, hvilket de forskellige MI-uddannelser i høj grad lever op til.</p> <p>Ved at inkorporere MI-valgfag i gymnasierne på lige fod med de eksisterende kreative valgfag, kan eleverne finde ud af, hvorvidt det er noget de har interesse for. Endvidere er dette med til at gøre op med en eksisterende diskurs, om at det ikke er særligt prestigefyldt at arbejde i metal.</p>	<p>Rektorer og uddannelsesledere på gymnasierne er centrale gatekeepere i forhold til at fremme interessen generelt til EUD på gymnasierne.</p> <p>Det kan være en udfordring, om gymnasierne kan tilbyde håndværksrelaterede fag som obligatoriske fag. Nogle gymnasier tilbyder dog tekniske og håndværksfag som valgfag, hvilket dermed burde kunne lade sig gøre landet over. Dette skal imidlertid undersøges nærmere.</p>	<p><i>Kræver høj investering</i></p> <p>Det er en høj ressourcemæssig investering, at få ændret/tilføjet nye fag i gymnasiet. Endvidere vil det også kræve, at gymnasierne har værksteder til rådighed på skolen. Derfor er forslaget noget sværere realiserbart.</p>
<p>F16</p>	<p>Forslag 16: Kurser og videnskataloger for gymnasiernes studievejledere og kommunernes UU-vejledere</p> <p>Forslaget går på at udvikle kurser og videnskataloger som kan styrke vejledernes arbejde med at vejlede de unge. Materialet skal målrettes Studievalg Danmark, studievejledere på de gymnasiale uddannelser og UU-vejledere. Andre relevante rektorer, lærere, uddannelsesledere mv., kan også tages ind som målgruppe.</p>	<p>Forslaget vil bidrage til, at styrke viden om, hvad en EUD er, hvad der differentierer de forskellige typer af EUD'er og de efterfølgende muligheder. Dette bevirker at de unge bliver eksponeret for mulighederne ved de forskellige erhvervsuddannelserne, både i folkeskolen og gymnasiet.</p>	<p>At der bliver afsat økonomi til at udvikle og producere kurser og informationsmateriale.</p> <p>At vejledere, lærere, rektorer og uddannelsesledere deltager i kurserne, hvilket kan være afhængigt af rektorerne og uddannelseslederens perspektiv på at vejlede i erhvervsuddannelser.</p>	<p><i>Kræver middel investering</i></p> <p>Der skal investeres i at få produceret vidensmateriale og afholdt kurser for vejledere, Studievalg Danmark og andre relevante aktører (hvilket evt. kan gøres online). Forslaget er nogenlunde realiserbart og kræver en middel investering.</p>

Kildehenvisninger

Dansk industri (DI), 2021. *Fortsat behov for at flere unge vælger en erhvervsuddannelse.*

Link: [Fortsat behov for at flere unge vælger en erhvervsuddannelse - DI \(danskindustri.dk\)](#)

Dansk Industri (DI), 2018. *Erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser er ikke dobbeltuddannelse.*

Link: [Erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser er ikke dobbeltuddannelse | Ungdommens Uddannelsesvejledning \(uudanmark.dk\)](#)

DEA, 2019. *Stereotyper spænder ben for tekniske piger.*

Link: [Stereotyper spænder ben for tekniske piger – DEA](#)

Metalindustrien (MI), 2017. *Kvantitativ analyse blandt målgrupperne for studentermeritten.*

Nordea Fonden & DEA, 2018. *Erhvervsuddannelserne: Status, styring og reformer.*

Link: [1586178239-erhvervsuddannelser.pdf \(datocms-assets.com\)](#)

SMV-Danmark, 2021. *Studenter skal være velkomne på erhvervsskolerne.*

Link: <https://smvdanmark.dk/analyser/temaanalyser/studenter-skal-v%C3%A6re-velkomne-p%C3%A5-erhvervsskolerne/>